

SKEBY OG ØSTRUP SOGNE

KIRKEBLADET

juni - juli 2023, årg. 34 nr. 3

Annabell og Frida planter træer. Foto: Ard Jongsma

Simon er ny graver
Et bibelvers på afveje
Skovløkkeskolen planter træer

Tilflytterinterview med Kim og Maria
fra Bogø

Målsætning: "Vi vil være en aktiv, lyttende og inddragende kirke"

Simon er ny som graver

Simon Rose

Jeg møder Simon uden for Østrup kirke for at tale med ham om hans nye liv som graver ved Østrup, Skeby og Gerskov kirke. Han kommer glad og tilfreds fra Gerskov kirkegård, hvor han samme dag har anlagt et nyt gravsted med natursten, blomster og buske.

Simon fortæller, at han i mange år har været laborant, og at han sidst har arbejdet på Syddansk Universitet. I grunden har han altid tænkt, at han enten skulle være laborant, eller også skulle han arbejde med noget grønt.

En dag sidste efterår skete der så det, at han kom gående forbi graverhuset i Østrup, hvor graver, Henning Madsen, og daværende graver, Lisbeth Jensen, sad.

Kort forinden havde Simon haft en stærk oplevelse, hvor han "blev overvældet af Guds nærvær" og hvor han blev gennemstrømmet af "en varm og kærlig ånd."

Måske var det derfor, at han den efterårs-

dag fik en pludselig indskydelse, der gjorde, at han gik inden for i graverhuset og spurgte, om de kendte til en ledig stilling som graver. Her kunne Lisbeth fortælle, at hun om en måned skulle gå på efterløn, så de kom rent faktisk til at mangle en graver på deltid. Samtalen førte til, at Simon kom i praktik i november, som er en intens måned, hvor graverne pynter gravstederne med gran. Ved udløbet af praktikperioden syntes både Henning og menighedsrådet så godt om Simon, at han blev deltidsansat pr. 1. december.

Simon er vokset op på landet, han kan godt lide havearbejde og masser af frisk luft, så arbejdet som graver passer ham rigtig godt. Og han tilføjer, at han "elsker udfordringen og den kreative proces, det fx er, at anlægge gravsteder eller at lave buketter til alteret. Jeg tænker meget i farver og former og strukturer, og det er en fordel, når man arbejder som graver.

Her i vinter var jeg på et tre ugers AMU kursus i "Kirkegårdsanlæg, etablering og pleje" Det var et fantastisk kursus, hvor man fik meget grundlæggende viden - både teoretisk og praktisk - i anlægsarbejde. Kurset gav også mulighed for at komme ud på mange forskellige kirkegårde for at se eksempler til inspiration."

Simons nærmeste kollega, Henning, har i mange år arbejdet med grønne tiltag på kirkegårdene, og jeg spørger om hans holdning til det. Her svarer Simon, at han ligesom Henning har mange "grønne ideer" og ideer til, hvad man kan gøre på kirkegårdene for at følge med tiden. Han nævner, at man fx kan anlægge fællesanlæg til urnegrave, hvor gravene er anlagt omkring et træ.

En del af arbejdet som graver er også at være med til gudstjenester og kirkelige handlinger såsom bryllupper og begravelser. Også den del synes Simon er spændende. "Det er fedt", siger han, "at man som graver yder en service i forhold til dem, der kommer i kirken, hvad enten det er til et glædeligt bryllup, en sørgelig begravelse eller en søndagsgudstjeneste. Samtidig er det en glæde at være i kirkerummet og deltage i og lytte med på det, der foregår.

Kalender

**18
JUNI**

Sommerkoncert i Østrup kirke søndag den 18. juni kl. 19.00

Ved koncerten optræder Østrup kirkes eget børne- og ungdomskor, Gelænderlærkerne, samt Otterup kirkes børne- og ungdomskor.

Du er hjerteligt velkommen, og det bliver helt sikkert en rigtig god koncert.

**29
JUNI**

Sogneudflugten den 29. juni kl. 13.00:

Vi kører fra parkeringspladsen ved fru Nielsen kl. 13.00.

Og årets udflugt går til De Japanske haver i Broby hvor vi får en guidet rundtur og drikker kaffe.

Derefter kører vi til Vingården i Skårupørpe og ser hvordan de brygger vine i det Sydfynske

- og får en lille smagsprøve.

Hvis tiden tillader, kører vi forbi Damestene inden vi fortsætter til

Fru Nielsens Køkken og spiser aftensmad.

Pris pr. pers. kr. 150,00

Tilmelding til Birgit 22531085 eller Lene 41121756

Mon du har set vores tilflytterinterview side 9 - 11?

I næsten hver eneste nummer af kirkebladet bringer vi et interview med tilflyttere, så hvis du er tilflytter til Skovløkkeområdet (eller kender nogen, der er flyttet hertil), vil vi gerne møde dig her i kirkebladet.

Så hvis du har lyst til at deltage i et tilflytterinterview, så skriv en sms til Gry på 28 97 31 58

Folkekøkken Skovløkken

Årsskiftet 2022 - 23

(Et super godt tilbud om fællesspisning)

Sted:

Østrup Forsamlingshus, Strøbyvej 51

Tid:

kl. 18.00 onsdag den 7. juni. Den første onsdag i juli er sommerferie. Vi vender tilbage med nye tider i næste kirkeblad.

Pris:

Voksne: 60 kr. Børn (3-12 år): 25 kr.

Børn (0-2 år): Gratis

Vand: 5 kr. Sodavand: 10 kr. Øl: 15 kr.

Vin: 110/50/25 kr. Kage 5 kr.

Kaffe/The: Gratis

Tilmelding:

Tilmelding skal ske fredagen FØR folkekøkken-onsdag og sker ved betaling til Gry på mobilepay: 28973158. HUSK at angive hvor mange I kommer (børn/voksne/gratisbørn), samt angiv allergener eller vegetarønsker. (Hvis du ikke har mobilepay, så ring/sms til Gry).

MEDLEMMER AF Østrup-Skeby menighedsråd:

Olle Fisker (ny formand), Birgit Vous, Karen Margrethe Clausen, Kari Hansen, Yvonne Durup, Lene Larsen, Esther B. Sørensen, Sheryl Nielsen, Kaj Hovhave, Bente Dahl Egeskov, Neel Christiansen og Keld B. Hansen

Kirkebladets Redaktionsgruppe:

Gry Malling Loehr, Peter Kirkeby, Sanne Timmermann og Keld B. Hansen

Tal med præsten

Det kan være en god ide at tale med præsten.

...Hvis du trænger til nogen at tale med

...Hvis du har sygdom og død alt for tæt på

...Hvis du har svært ved at overskue livet

...Hvis der er andet, du er ked af

Præsten har tavshedspligt - det kan være en god grund til at tale med præsten

Ring eller skriv til Keld B. Hansen på tlf. 23

47 41 44 / kha@km.dk eller til Neel Christensen på tlf. 30 33 84 34 / npc@km.dk

for at få en samtale eller aftal, at I mødes.

1. Mosebog 1.28

Et enkelt vers i bibelen (1. Mosebog kapitel 1 vers 28) har fået en enorm betydning. Desværre fordi det er udlagt ekstremt naturfjendtligt. Verset lyder sådan her i den autoriserede 1992 oversættelse:

"Og Gud velsignede menneskene og sagde: "Bliv frugtbare og talrige, opfyld jorden, og underlæg jer den; hersk over havets fisk, himlens fugle og alle dyr, der rører sig på jorden!""

Det er ordet "herske", der har givet anledning til, at vi i den vestlige verden har tænkt, at her får vi fra højeste sted, fra Gud selv, retten til at regere og bestemme og gøre hvad vi vil i forhold til naturen.

Men tankegangen i Det gamle Testamente er slet ikke, at man bare kan gøre, hvad man vil. At man kan kalde og valte med jorden og dens ressourcer. Nej tankegangen i Det gamle Testamente er hyrdens måde at tænke på: Som Gud glæder sig over det skabte og har omsorg for det skabte, sådan skal mennesket herske på Guds vegne ved at have omsorg for naturen.

Men den oprindelige tænke måde er efterhånden gået tabt. I løbet af middelalderen og renæssancen bliver livet på jorden mere og mere set som dødt stof, som mennesket kan regere over. Samtidig bliver Gud i større og større grad trængt ud af verdensbilledet, og så bliver der kun menneskene tilbage til at regere.

I oplysningstiden bliver det mere og mere almindeligt, at den omgivende natur reduceres til kun at være en ressource for mennesket. Et lysende eksempel er den franske filosof, René Descartes (1596 - 1650), der skriver, at med naturvidenskab "vil vi kunne gøre os til herrer over og ejere af naturen". Ordvalget "herrer" og "ejere" spiller tydeligvis tilbage på 1. Mosebog kapitel 1 vers 28.

Det er også Descartes, der skulle have sagt, at dyrene er uden ånd, og derfor skal man

ikke tage deres smerte alvorligt. Så når fx en kat skrider i smerte, kan det blot sammenlignes med en dørs knirken.

Den (fej)tolkning, man har udsat vers 28 for, og det natursyn, som Descartes kommer med, har fået dramatiske konsekvenser for den vestlige verdens forhold til naturen.

Det får vilde konsekvenser, hvis vi skubber Gud fra os og tror, at vi ikke står til ansvar for andre end os selv. Og det får også konsekvenser hvis vi tror, at naturen kun er til som en ressource for menneskene.

Det bringer os dertil, hvor vi i er dag, nemlig hvor vi mennesker verden over har sat natur og klima under pres.

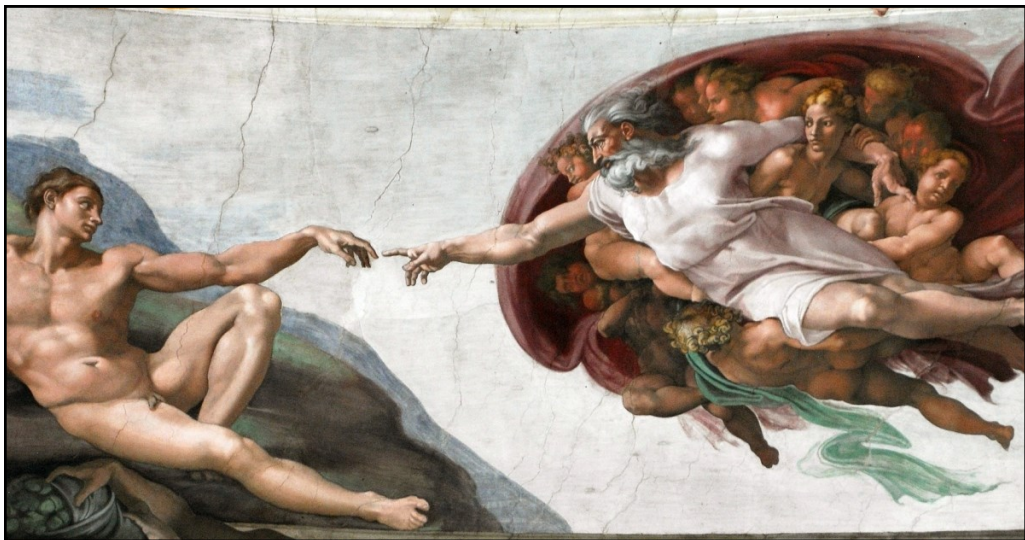
Det skabtes skønhed

Vers 28 indgår i en meget vigtig sammenhæng. Vi befinder os i bibelens allerførste kapitel. Verset indgår i den første skabelsesberetning, hvor Gud skaber verden på 6 dage.

Der står, at Gud skaber verden ud af intet: Lyset, rummet, jorden, planterne, dyrene og til sidst mennesket. At det alt sammen skabes ud af intet gør det skabte til et mirakel. Tilværelsen bliver mirakuløs - et overflødhedshorn af mirakler. Og hver skabelsesdag afsluttes med, at Gud glæder sig over det skabte. I 1. Mosebog kan man se, at Gud sanser og har stærke positive følelser til overs for alt det, han har skabt.

Når man læser skabelsesberetningen i dag, bliver man slået af, at rækkefølgen minder om den moderne forståelse af, hvordan verden er blevet til. Så hvis vi i stedet siger, at hver skabelsesdag står for perioder på millioner af år, føles beretningen nok mere relevant. Da skal man lægge mærke til, at mennesket er sidst i en meget lang udvikling.

Det burde kalde på ydmyghed i forhold til alle andre levende væsener. For vi er ikke kun "skabt i Guds billede" som der står, men vi er også i familie med alt det liv, der findes på jorden. Og skaberen tænkte måske i løbet af skabelsen, at alt andet liv har samme ret

Ifølge 1. Mosebog skabes først himmel og jord, derefter planter, dyr og endelig mand og kvinde. Udsnit af Michelangelos "Skabelsen af Adam". Foto: Pixabay

til at være her som os.

I 2020 kom der en ny og mere nutidsdansk bibeloversættelse, og 1. Mosebog 1.28 er kommet til at se anderledes ud. Man oversætter ud fra grundsproget, som er hebraisk, og nu hedder det ikke længere "herske", men "tage ansvar for". I oversættelsen fra 2020 hedder det sådan her:

"Og Gud velsignede menneskene så de ville få mange børn og et langt liv. Han sagde til dem: "Få børn, og bliv så mange, så I kan fylde hele jorden og tage ansvar for fiskene i havet, fuglene i luften og alle dyrene på jorden""

Man har spurgt Oversætterne, om de ikke er påvirket for meget af vores egen tid, når de skriver, at menneskene skal "tage ansvar for jorden", men de forsvare sig med, at dette er den virkelige oprindelige mening med teksten.

Det er på høje tid

De fleste kan i dag blive enige om, at grøn omstilling er vigtig, og at det haster. Nogen tror, at vi kan løse problemerne udelukkende med teknologiske løsninger, men der er også

brug for - og det tror jeg er det allervigtigste - at vi grundlæggende ændrer vores holdning til naturen.

Naturen er ikke kun til for os menneskers skyld. Vi har brug for mere respekt for naturen og en indsigt i, at naturen også har sin egen ret.

Det er på høje tid, for vi er på kant med kloden, der for hver dag, der går, bliver fattigere på sin mangfoldighed af arter samtidig med at klimaudfordringerne vokser.

En ny fortolkning

Fortolkningen af 1. Mosebog 1.28 er i århundreder gået helt galt. Men som Napoleon sagde ved et slag i Italien år 1800: "Slaget er tabt, men der er tid til at vinde et nyt"

Selv om fortolkningen af 1. Mosebog 1.28 løb af sporet, er der nu tid til en ny fortolkning. Den fortolkning skal være inspireret af hele kapitlet, hvor alt det skabte bliver set som et mirakel, som mennesket - den sidst tilkomne skabning - har et medansvar for.

Vi mennesker har fået et ansvar betroet, og vi må øve os i at tage vare på alt det skabte.

Skovløkkeskolen planter træer på kirkens jord

Præstegårdsjorden set fra oven med "Præsteskov" i baggrunden. Foto: Ard Jongsma

Skovprojektet på de 11 hektar præstegårdsjord i Østrup skrider fremad. De første tre dage i marts blev der plantet skov på tre indhegnede arealer på i alt cirka 5,5 hektar. 30.000 træer blev det til.

Og den 12. april, som var en kølig men solrig dag, kom 75 elever fra Skovløkkeskolen på besøg. De skulle plante træer i de 8 indhegnede kvadrater á 10 gange 10 meter. De 8 kvadrater ligger ude i det område, hvor der nu er sået græs, og hvor der en gang skal gå heste.

Elever og lærere kom om formiddagen, og af vores graver, Henning Madsen, blev de først instrueret i, hvordan man planter et træ. Henning mindede om, at træet skal ned i den rigtige dybde, inden rødderne dækkes til med jord.

Derefter fordelte elever og lærere sig på de 8 kvadrater, og træplantningen gik i gang.

Og jeg skal love for, at alle gik til opgaven med stor ihærdighed. Alle de lærere, jeg talte med, mente, at netop de var på det bedste hold, for de kunne hver især se, at deres elever var meget optaget af træplantningen.

Der blev især plantet egetræer. Men der blev også plantet hvidtjørn, valnød, rødeg, slåen, hunderose og ægte kastanje.

Der var afsat 2 timer til træplantningen, men opgaven var løst på bare tre kvarter. Da træerne var plantet, bød menighedsrådet på kage og saft. Det skete ovre på engen, som er det grønne område på billedet ovenfor. Der har kirkens gravere, Henning og Simon, lagt store træstammer ud, som man kan sidde på.

Vi siger tusind tak til børn og lærere fra Skovløkkeskolen for hjælpen med træplantningen. Det så ud som om det blev en stor oplevelse for alle, der var med.

Skovløggeskolens elever instrueres i træplantning. Foto: Ard Jongsma

Graver, Henning Madsen, ser på, mens Hella og Ella planter. Foto: Ard Jongsma

Rasmus og Leander: Sådan plantes et træ. Foto: Ard Jongsma

Eliáz kommer jord ved træet. Rasmus og Leander i baggrunden. Foto: Ard Jongsma

Kim og Maria fik drømmehus på Bogø

Kim og Maria Kreutzmann Andersen og sønnen Alfred

Inden for de sidste par år er der sket et generationsskifte på Bogø, og mange tilflyttere er kommet til. Derfor er det også på tide, at kirkebladet bringer et tilflytterinterview fra Bogø.

Så en smuk dag i maj, hvor solen skinnede og tjørnen blomstrede hvidt på Bogø, tog jeg ud for at møde Kim og Maria, der sidste år flyttede til det gamle hus, der ligger ved siden af Bogø mølle.

Kim og Maria tager imod mig i køkkenet. Deres yngste, Alfred på to år, er også hjemme. Foruden Alfred har de Sylvester på fem år og Oscar på 14 år. Det er planen, at Alfred den 1. juni skal begynde i vuggestuen "Skovtroldene" ved Skovlække-

skolen. Sylvester går i "førskole" på Skovlækkeskolen, mens Oscar netop er blevet konfirmeret og går i skole i Otterup.

Kim

Kim er vokset op i Otterup, og som barn kom han meget hos sine bedsteforældre i Lunde. Han er i mange år gået på jagt forskellige steder på Nordfyn. Han er blandt andet gået en del på jagt på Bogø - på de jorder, som de nu har købt, men som dengang tilhørte Torben og Anne-Marie Jensen.

Med tiden kom Kim til at drømme om, at især Torben og Anne-Maries gamle strå-tækte hus, men også den 9 hektar store grund med sø, mose og skov, kunne blive hans.

Kim er udlært som grafisk trykker, og han har de sidste 12 år været ansat på trykkeriet "Envases", der bor i de bygninger, der tidligere tilhørte Glud og Marstrand. Det er et stort trykkeri, tilføjer han. Måske Fyns største.

Maria

Maria er vokset op i Næsby og Kirkendrup, og mens hun var studerende, boede hun i Odense. Maria har studeret folkesundhed og arbejder i dag i Socialstyrelsen i Odense.

Det var Kim, der introducerede Maria til Nordfyn, og mens deres forhold endnu var nyt, indviede Kim Maria i, hvor vigtigt det var for ham at finde et hus, hvor der også

april skete det så: efter et tegn fra Anne-Marie bød muligheden sig for overtagelse af huset, så Kim og Maria fik heldigvis solgt deres hus i Otterup i en fart, og så fik de derefter købt huset på Bogø.

Mens vi sidder i et nyrenoveret køkken og med trægulve overalt, fortæller Kim og Maria, at de siden maj sidste år har brugt al deres fritid på huset. "Der har været fart på" siger de, "men det har også været en fest. Vi har revet et par gamle længer ned, men til gengæld har vi satset meget på de bygninger, der blev tilbage. Vi har ønsket at have stor respekt for det gamle, samtidig med at huset også skal kunne rumme en moderne familie.

Kims og Marias hus på Bogø

var god plads til vild natur. Det viste sig, at Maria var helt enig i drømmen om et hus på landet.

Drømmehuset

Som årene gik, blev det efterhånden realistisk at drømme om en overtagelse af det gamle hus ved Bogø mølle. Og sidste år i

Derfor har vi kælet for vinduerne, dørene og ydervæggene, men inde i huset har vi ladet vægge falde for at skaffe plads til et stort køkken alrum.

Kim har mange gode venner, som han ofte har hjulpet med praktisk arbejde. De samme venner kom og hjalp til med istandsættelsen

Familiens egen sø, hvor man kan fange fisk

af Kims og Marias hus, og det har været en kæmpe hjælp.

Det har været en lang proces, fortæller de, og i en lang periode sidste vinter var vi uden køkken. Vi stod fx og vaskede op i et skur, hvor vi brugte pandelampe, og hvor vandet frøs til is, inden vi var færdige med opvasken. Det er noget, vi ofte tænker tilbage på.

Vi er nu heldigvis nået dertil, at vi kan holde en pause fra renoveringen. Nu kan vi holde fri sammen med børnene, og i år skal vi rigtig holde sommerferie sammen.

Naturen tæt på

Kim og Maria fortæller, at de har fundet det helt rigtige sted at bo - et sted hvor de gerne vil blive boende de næste mange, mange år. Foruden huset er der også omgivelserne, som de glæder sig meget over. De har en sø, hvor man kan fiske. De har også områder med mose og med skov. Og de ejer Bogø mølle, der i mange år pumpede vand fra baglandet og op i fjorden, men som kort efter 2. Verdenskrig mistede sine vinger.

Samtidig er de naboer til havnen, som er Otterup lystbådehavnen. Hofmansgave er også lige i nærheden. Og det at bo så tæt på naturen og på fjorden giver en atmosfære og en ro, som vi er meget begejstrede for.

Nabofællesskabet

At bo på Bogø er også noget helt specielt på grund af naboskabet. Vores børn har fx

legekammerater her på Bogø. Dem ses de tit med, og det har de stor fornøjelse af.

Sidste år var vi med til Bogø's årlige sommerfest. Et indslag ved festen var, at der blev vist billeder af alle huse på Bogø, og så blev man bedt om at rejse sig, når ens eget hus blev vist. På den måde blev vi præsenteret for hinanden, og vi fortalte hver især om os selv. Noget lignende har vi ikke oplevet de andre steder, hvor vi har boet.

En gang i foråret var vi med til at samle skrald ved fjorden og på Bogø. Der var mange med herfra, og det

er dejligt, at vi i fællesskab tager ansvar for at holde Bogø rent.

Nu glæder vi os til sommerfesten i år. Den finder sted den første weekend i juni, og det bliver helt sikkert hyggeligt.

Bogø mølle fra 1873

GUDSTJENESTER I GERSKOV, SKEBY OG ØSTRUP KIRKER

Hvornår		Gerskov	Skeby	Østrup
Søndag 4/6	KBH			10.30
Søndag 11/6	NC			10.30
Søndag 18/6	KBH		10.30	
Søndag 25/6	KBH	10.30		
Søndag 2/7	NC			11.00
Søndag 9/7	NC		19.00	
Søndag 16/7	NC			11.00
Søndag 23/7	NC	11.00		
Søndag 30/7	NC			11.00
Søndag 6/8	KBH		10.30	

Sognepræst og provst Keld B. Hansen, 23474144

Sognepræst Neel Christiansen, 30338434

Graver ved Østrup, Skeby og Gerskov kirker Henning Madsen, 41263411

Organist: Niels Erik Clausen, 30556750

Korleder for Gelænderlærkerne: Karin Bloch Rochler, 61285162

Kirkens hjemmeside: www.oestrup-skeby-gerskov-kirker.dk

Kirkens facebookside: Østrup, Skeby, Gerskov kirke

Skovløkke Lokalråds hjemmeside: www.skovloekken.dk

NAVNE		
Døbte: Vilma Skov Rasmussen	Viede: Cornelia Cristina Barabas og Attila Mohacsi	Døde: Bent Lefevre Keld Nielsen Ruth Ingeborg Larsen

Kirkebladet er trykt på FSC certificeret papir, der støtter bæredygtigt skovbrug verden over.